

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN PR. RT.

Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri čekovnem naročninu za ozemlje SHS: letna K 180, za pol leta K 95, za četrt leta K 59, mesečno K 20, za inozemstvo

11.953. — Številka telefona 552. — Mlada in teži se v Ljubljani.

LETO IV.

LJUBLJANA, dne 3. maja 1921.

ŠTEV. 39.

'Trgovski List' bo oficijelno glasilo semnja.

Uredništvo opozarja p. n. naročnike in interesente na sledečo točko »Sejmskega reda Ljubljanskega velikega semnja«:

Oficijelno glasilo semnja.

Kot oficijelno glasilo »Ljubljanskega velikega semnja« velja »Trgovski List«, ki bo prinašal vsa nadaljna potrebna navodila in publikacije prireditve.

V to svrhu bo list izdajal po potrebi posebno prilogo, kakršna se nahaja v današnji številki.

Uredništvo.

Izjednačenje trgovske in obrtne zakonodaje.

(Referat g. Jelačina ml. na trgovskem shodu v Mariboru).

Velečenjena gospoda! Vprašanje, o katerem vam hočem poročati, je za trgovstvo in za vse produktivne sloje sploh izredno važno. Že lansko leto smo na vseslovenskem trgovskem shodu v Ljubljani povedali svoje zahteve glede obrtne zakonodaje. Danes se moramo ponovno pečati s tem vprašanjem, ker so se razmere medtem deloma že razčistile, in pa, ker izjednačenje trgovske in obrtne zakonodaje stoji neposredno pred durmi.

Najprej hočemo obravnavati vprašanje izjednačenja trgovskega zakona. Ker je trgovski zakon specialna stroka zasebnega prava, je predvsem naloga juridičnih strokovnjakov, da rešijo ta problem. V kolikor smo poučeni, so v tem oziru juristi že marljivo na delu. Pri ministrstvu pravde je ustanovljen poseben zakonodajni svet, ki ga tvorijo od ministra

imenovani teoretiki in praktiki, in kamor je poklicanih tudi nekaj slovenskih pravnikov. Posamezni odseki zakonodajnega sveta so se letos že sestali k posvetovanjem in so se v splošnem zedinili v načelu, da bi bilo neprimerno, en ali drugi v posamezni pokrajini veljavni zakon, bodisi kazenski, ali občni državljanski ali trgovski, šablonsko razširiti na vso državo, temveč da je treba na podlagi temeljitih študij izdelati nove moderne zakonske načrte. Pri posvetovanjih je prevladovalo mnenje, da se pri tem ne smemo prenapenjati, in da je primernejše, da eventualno tudi še daljšo dobo živimo pod različnimi pravnimi sistemi, kot pa, da bi preko noči dobili slabe enotne zakone. Vse to omenjam bolj v informacijo, ker trgovstvo v teh stvareh nima toliko ingerence, ker gre večinoma za strogo pravna vprašanja. Kar se specijelno trgovske zakona tiče, bodo naše strokovne organizacije, kakor hitro jim bo predložen načrt zakona, zavzele o posameznih njegovih določilih svoje stališče. Danes o tem govoriti je pre zgodaj, ker nam besedilo ni znano. Le to hočemo omeniti, da bomo morali zahtevati moderniziranje akcijskega prava.

Nas trgovce zanima predvsem obrtna zakonodaja, v kateri so izražene naše poglobitve stanovske pravice in dolžnosti. Hočemo orisati najprej sedanji obrtno-pravni položaj v celokupni državi. V prejšnji kraljevini Srbiji imajo svoj obrtni red, zakon o radnjama iz leta 1910, na Hrvatskem velja posebni obrtni zakon, istotako v onih bivših madžarskih komitatih, ki so pripadli Jugoslaviji, v Vojvodini, Bački in Banatu, v Bosni in Hercegovini imajo tudi posebni obrtni zakon. V Sloveniji pa velja stari avstrijski obrtni red iz leta 1859, ki je z novelami iz leta 1883, 1885, 1902, 1907, kot tudi z navedbami deželne vlade za Slovenijo izpopolnjen. Lansko leto so v ministrstvu trgovine in

industrije ventilirali misel, naj bi se srbski zakon o radnjama v principu uvedel v celi državi. O tem vprašanju so se imele izjaviti trg. in obrt. zbornice, ki so se izjavile proti vladnemu predlogu. Z ozirom na to odklonilno stališče je ministristvo takrat opustilo svoj prvotni namen. Letos spomladi je minister dr. Kukovec, ki je tedaj upravljal resort trgovine in industrije, pri sprejemu interesentov v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na tozadevno interpelacijo izjavil, da namerava sklicati v Beograd skupno strokovnjakov, ki bi vprašanje izjednačenja obrtne prava z ozirom na posebne razmere pokrajin proučili in bi izdelali enoten zakonski načrt. Po teh izjavanjih se je tedanji trgovinski minister postavil na pravilno svališče, da je neprimerno, za primitivne srbske razmere prirojeni srbski zakon o radnjama mehanično uveljaviti v celi državi, ampak da je treba ustvariti nov, moderen, in gospodarskim potrebam vseh različnih pokrajin pravičen obrtni zakon. Mi smo z veseljem pozdravili ministristvo idejo in kot smo uvodoma omenili, se to ministristvo stališče strinja s stališčem zakonodajnega sveta v ministristvu pravde glede drugih panog javnega in zasebnega prava.

Kot upamo, dobimo še ta mesec pravo podlago svojega državnega življenja, jugoslovensko ustavo. Sele na tem temelju se bo začelo delo izjednačenja zakonov. Medtem ko bo unificiranje zasebno-pravnih zakonov napredovalo le počasi, zahteva živo gospodarsko življenje, da se čimprej izvede izjednačenje obrtnopravnih določb, ker je neprimerno, da obrtnik ali trgovec v isti državi obratuje z enakimi pravicami in dolžnostmi. Zato smatramo za potrebno, da tudi na današnjem shodu govorimo o svoji obrtni zakonodaji. V vprašanju obrtne zakonodaje smo složni s slovenskim obrtništvom, ki je dozdaj potom svojih strokovnih organizacij zavzelo

glede obrtne zakonodaje načelno isto stališče.

Hočemo se dotakniti sedaj nekaterih specijalnih določb obrtne prava, ki najbolj zadevajo naše interese in glede katerih bomo pri izvedbi izjednačenja energično vstrajali, da jih izvedemo. Glede dokaza usposobljenosti stojimo na načelnem stališču, da je trgovski stan poklic, za katerega se je treba resno pripravljati. Baš v današnji dobi je treba to z vsem poudarkom povedati, ker se je v trgovski stan vrinilo tekom vojske in med vojno likvidacijo nešteto elementov, ki so trgovstvu v sramoto in škodo. Avstrijski obrtni red je temeljil na načelu obrtne svobode. Sele potem novel se je to staro liberalno načelo — ovrгло in je bil uveden dokaz usposobljenosti, ali samo za nekatere stroke, namreč za mešano, specerijsko, kolonijalno in materialno trgovino. Po prevratu smo bili prisiljeni, da smo šli še korak naprej, da smo nekoliko ustavili pritok ilegitemnih elementov v trgovske poklice. Deželna vlada za Slovenijo je potem naredb uvedla dokaz usposobljenosti tudi za celo vrsto drugih trgovinskih obrtov, posebno za nekatere en gros obrte. S tem korakom deželne vlade se strinjamo, ker stojimo na stališču, naj bo dokaz usposobljenosti splošno za vse trgovinske obrte predpisan. Ako sedaj pogledamo srbski obrtni zakon, vidimo, da stoji popolnoma na stališču obrtne svobode. Člen 23 zakona o radnjama določa: Svaki trgovac može slobodno držati i prodavati sve artikle kako domaće tako i strane proizvodnje. Od ovoga se izuzima sitna prodaja svih alkoholnih pića, na koju imaju prava samo kavane, mehane i gostionice a privremene pivnice samo prilikom narodnih skupova, za koje se mora dobiti naročita dozvola od mesnih policijskih vlasti. Pri izjednačenju te institucije obrtne prava bomo morali izbojevati hud boj, ali nepreklicno moramo vstrajati na načelnem stališču.

Ivan Burger, usnjarski strokovnjak v ministristvu za trgovino in industrijo:

Naša usnjarska industrija.

(Nadaljevanje.)

Zelo primerni kraji za razvitek usnjarske industrije so:

1. Dolac pri Travniku ob Vodi Lašvi, ki je zelo mehka. Travnik ima električno centralo od 300 PS, ki pa ne funkcijonira posebno dobro, ker so postavili jez za lovljenje vode na pesek mesto na živo steno; v bližini so Vlačiči.

2. Mostar; voda Radobolja je posebno dobra za gornje usnje, Neretva pa ima lastnost, da naraste v nji koža ter jo tako pripravi za hitro strojenje podplata.

3. Visoko, kakor znano centrala kožarska ob Bosni in Fojnici; Fojnica je radi izliva Kiseljaka v njo zelo dobra, ker ima zadnji antiseptične snovi v sebi.

4. Sarajevo-Alipašin most-Ilidža, kakor komunikacijske glavne točke, ki so enako daleč oddaljene od vseh krajev. Znano je dejstvo, da se razvije usnjarija najlažje pri večjem mestu, kjer se dobi sveža mesarska koža, kemične potrebščine, zveze z denarnimi zavodi in delavci. Reka Že-

ljznica, ki teče čez kopališče Ilidžo, ima lepe vodopade, katere mi je pokazal g. Sušić, dir. srbske privredne banke.

Kakor rečeno nima vsa Bosna in Hercegovina pravih usnarjev. Turki »tabaci« strojijo največ ovčine in kozine z rujem (šmakom) za obšivanje opank, malo tudi opančni podplat z ježicami, sem in tja kakšno konjino ali oslovsko kožo, ki pa ima brazgotine o dsedla. Oni vstrojijo samo kožo, ne da bi jo izdelali. Ker vstrojijo več kož, kot jih potrebuje zemlja, gredo iste iz dežele; prej so se eksportirale v Nemčijo, Avstrijo in na Madžarsko, kakor že gori omenjeno. Ker se bos. kožarji — tabaci — izuče svojega rokodelstva pri sorodnikih na hitro roko, ne gredo v svet, ne poznajo modernega orodja, moderne izdelave in puščajo radi svoje malomarnosti meso, glavo, jušesa in parklje ter dlako na koži ter radi mesebojne nezaupnosti in prepira propadajo. Min trg. in industrije je održalo v Visokem 5 mesečni usnjarski kurz za dodelavo kož v modernu praktičnem smislu, da jih vsaj obdrži; njegove posledice ne bodo izostale, samo ako ostanejo v osnovni zadrugi. Leta 1911 so bili v Bosni 4, 1912 3 kožarski štrajki.

Eksport živine po bos.-herc. kompasu 1911-12 za leto 1909:

12.306 konj v skupni vrednosti 2.215.080 K, 50.767 volov 10.153.400 kron, 24.653 krav 2.539.259 K (ne more odgovorjati resnici, ker jih je skoro polovica od volov; najbrže telata med njimi), 89.308 ovac 1.250.312 kron, 53.461 koz 496.993 K, 26.118 svinj 1.697.670 K, 40.142 zaklanih prašičev 2.608.025 K, vkupno 336.897 kosov v skupni vrednosti 20.960.739 kron.

Kože pa so bile vredne: konjske kože po 10 K kos, skupaj 123.060 K, volovske vsakih 20 kg po 0.60 K, skupaj 608.604 K, kravine vsakih 10 kg po 0.60 K (slov. kože so bile po 1.20 kron), skupaj 147.918 K, ovčine po kosu po 3 K, skupaj 267.924 K, kozine (dosti jančkovin in kozličevin) po kosu po 3 K, skupaj 160.383 K, svinjine vsakih 7 kg po 0.50 K, skupaj 231.918 K, skupno 336.897 kosov v skupni vrednosti 1.539.899 K.

Pri trgovskih pogodbah bo treba na vsak način zahtevati ali kože nazaj ali pa eksportirati samo meso. S kako kompenzacijo slabega usnja ali še slabjih čevljev nisem zadovoljen. Enako ne smemo spustiti iz Bosne čez državne meje onih 14.239 q (leta 1909) sirovih kož, za katere se je skupilo 4.414.211 K, dokler nismo natančno določili eksporta kožic drobnice in pa kožuhovine.

Ako si odbijemo od teh 4.414.211 za kožuhovino, kar je čez 4 milijone in si predočimo, da se je upotrebilo največ govejih kož v zemlji za opanke (svinj ne dero), lahko slobodno vzamemo 4/10 izvoza ovčin = 1 milijon 600.000 K, katero svoto delimo s 3 = 533.333 kosov, isto toliko kozin, 1/10 govejih kož ca 40.000 in toliko konjin. Skupaj vseh kož 1 milijon 146.666 in 336.897, zapadenih v eksportu živine. 1.483.563 kosov kož je faktično izvozila Bosna kož, a ne kot navaja bos. vlada pod št. 123.539-19 za vsakoletni izvoz kož drobnice 350—400.000 kosov, ker je izvozila ozir. kupila samo ena sarajevska banka 800.000 kožic v enem letu, a manja Srbija navaja za l. 1913 (brez Stare Srbije) 2.777.000 kosov malih kož.

Da je padlo stanje živine v vojni, kot povsod tudi v Bosni, je razvidno iz »Bericht des gem. Finanzministeriums«. Bosna in Hercegovina, imele so:

1914 368.000 krav in telic (uvelj 1225 plemenskih bikov, 248 krav).

1916 200.000 krav in telic. Po prevratu zboljšava se stanje in število živine.

(Dalje prihodnjič.)

ču, da je za samostojno izvrševanje trgovinskih obrotov potreben dokaz o dovršeni učni dobi in najmanj dveletnem praktičnem serviranju. Taka ureditev strokovne usposobljenosti bo tudi najboljša izpodbuda za naš trgovski naraščaj, da se marljivo vežba v svojem poklicu in glede svoje bodočnosti ne poveša glave. Med vojsko in v zadnjih dveh letih vojne likvidacije je vsled izrednih razmer marsikdo izmed trgovskega naraščaja pustil solidno šolo svojega principala in se vrgel v lahki zaslužek, ali ta doba je bila samo prehodna in marsikdo izmed teh mladih ljudi bo v bližnji bodočnosti obžaloval, da ni več časa posvetil strokovni izobrazbi. Ker, hočemo, da trgovski stan vsestransko napreduje, posebno v novih razmerah, ko se mora lotiti uvozne in izvozne trgovine, zahtevamo, da se splošno uvede dokaz usposobljenosti. Pač pa pristanemo na to, da se tudi v novi obrtni red vstavijo za izredne slučaje določila o izpregledu dokaza usposobljenosti (dispenzi). (Konec prihodnjč.)

Potreba in korist strokovne in gospodarske organizacije trgovstva.

(Poročilo F. Zelenika na mariborskem trgovskem skodu).

(Konec.)

Naša svobodna domovina nam nudi v tem pogledu velikansko polje a korist trg. stan in domovine zahteva, da se trg. stan poda na to polje.

Naša trgovina se mora osvoboditi inozemskih uvoznikov in posredovalcev. Gospodarska organizacija mora vzeti v roke naš uvoz in izvoz, ker dokler bodo posredovali v naši trgovini italijanski veletrgovci v Trstu, ki so očetje in vzdrževalci fašizma, kateri tako krvočno in zverinsko ubija naš živelj v zasedenem ozemlju, nismo svobodni trgovci in tudi ne moremo imeti vse koristi od trgovine. Mi ne smemo podpirati posredno fašizma.

Gospodarske organizacije, kakoršno imam v mislih, obstoje že pri drugih narodih. Obstoje na Francoskem, v Nemčiji, v Avstriji in na Češkem.

V Nemčiji obstoji 174 takih združenj, ki tvorijo svoj »Verband deutscher kaufm. Genossenschaften«.

V Avstriji obstoji Grosseinkaufsgenossenschaft der Kaufleute Wiens že od leta 1890.

Leta 1910 se je združilo 23 nakupovalnih trgovskih združenj v »Zentralverband der Einkaufsgenossenschaften der öst. Kaufleute«.

Na Češkem obstoji večje število nakupovalnih trg. združenj. Najstarejše je Obchodní družstvo v Plzni, katero ima nad 2000 članov.

V Pragi obstoji »Svaz českých obchodních družstev, kateri je imel l. 1915 nad 20 milijard kron blagovnega prometa.

V Trstu so trgovci že v mirnih časih kupovali nekatere predmete skupno. Ti skupnosti se morajo zahvaliti, da so med vojno imeli prodajo aprovi-zacijskega blaga in v Trstu niso poznali vojnih prodajalen kot na pr. v Ljubljani.

Težki življenjski pogoji sedanjosti in bližnje bodočnosti naj bi rodili in gojili edinost in gospodarsko organizacijo trgovskega stanu tudi pri nas, ker je to najboljši pripomoček samopomoči in obrambe trgovskega stanu. Le z gospodarsko organizacijo se bo naša trgovina osvobodila inozemske posredovalne trgovine na debelo in si prihranila njen zaslužek.

Jako važen pripomoček za dvig ugleda trg. stanu je splošna in strokovna izobrazba.

Ne zadostuje samo praktična izobrazba, treba tudi teoretične. Druga drugo morate izpopolnjevati, sicer trgovec ne bo imel delu primerne uspeha in tudi ne bo zavzemal pripadajočega ugleda in družabnega stališča.

Začeti moramo pri trgovskem naraščaju, posebno pri pomočniškem stanu. Tudi v nadrobni trgovini rabimo izobraženih trgovcev in te dobivamo iz vrst trgovskih sotrudnikov.

Propadla Avstrija ni skrbela za izobrazbo trgovskega naraščaja, je pre-

puščala vse le zasebni volji in pobudi. Trgovske korporacije in tudi posamezni trgovci so veliko darovali za teoretično izobrazbo naraščaja in z velikimi žrtvami vzdrževali tudi nadaljevalne šole, vendar niso mogli preprečiti in izločiti vseh nedostatkov in malomarnosti propadle Avstrije.

Jugoslavija nam je dala takoj državne nižje in višje trgovske šole in sedaj je dana popolna možnost teoretične predizobrazbe trg. naraščaja.

Sedaj moremo in moramo zahtevati, da se sprejemajo kot vajenci v trgovino po mestih in trgih le taki s trgovsko šolo.

Izginiti mora napačno mnenje, da absolvent trgovske šole ni več za vajenca v trgovini. Kdor tako misli, napačno pojmuje pomen trgovske šole. Toda doba praktičnega vežbanja mora biti za vajenca s trgovsko šolo krajša od ene učenca brez šole.

Istotako je napačno mišljenje, da je absolvent višje trg. šole že dovršen trgovec in sposoben kar za vodilna mesta. Tudi takemu treba najprej dobre prakse, ker le ta ga lahko vsled njegove teoretične predizobrazbe izvežba v kratkem v dobrega trgovca.

Nemci nam morajo v tem oziru služiti za vzgled. Absolvent trgovske šole se je vežbal v trgovini za prodajalsko mizo in tudi v pisarni. Po dovršeni učni dobi je šel na potovanje kot trgovski potnik, da se je navadil občevanja z odjemalci tudi zunaj.

Tudi naši absolventi trgovskih šol morajo kot vajenci v prakso, se ne smejo sramovati prodajalne mize v trgovini, sicer bomo imeli v kratkem dovolj akademikov brez službe in kruha, trgovec bo pa brez dobrih pomočnikov in dobrih naslednikov v trgovini.

Kakor so se nemški absolventi trg. šol podajali v tujino, tako bi morali posebno naši trg. akademiki v velike trgovske centre, da vidijo, kako se trguje zunaj in da bi nas polagoma spravili v stike s prvimi viri in prodajalci in bi se mi tako otesli dosedanjih posredovalcev.

Ker so naši akademiki večinoma reveži, naj bi jih vlada za časa vežbanja v tujini podpirala s primernimi stipendijami.

Za naraščaj, kateri je že v uku in ne more več v trgovsko šolo, naj vlada vzdržuje nadaljevalne šole.

Za naraščaj, ki je odrasel tudi nadaljevalni šoli, pa bi naj Trgovsko društvo Merkur, ki je že toliko dobrega storilo za naš trgovski naraščaj, izdajalo strokovni list, ki bi prinašal snov za teoretično izobrazbo v knjigovodstvu, korespondenci, računstvu itd., kakor so imeli Nemci »Brieflicher Unterricht« in pa »Lehrbriefe«. Teh učnih pripomočkov so se posluževali tudi naši ljudje.

Pregled zakonitih določb, ki urejujejo davčna vplačila pri neposrednih davkih.

(Konec.)

Posledice, ki me zadenejo, ako ne plačam pravočasno (t. j. vsaj v teku 14 dni, odnosno v 4 tednih po vplačilnem terminu) so:

1.) plačam zamudne obresti in v drugem slučaju začne se proti meni še 2.) davčno izvršilno postopanje.

Zamudne obresti se plačajo pa le tedaj, ako znaša celoletni predpis na dotičnem državnem davku z vsemi državnimi pribitki vred več kakor 100 K. Tako določa namreč § 1. zak. z dne 9. marca 1870, drž. zak. št. 23.

Ako je zadnji dan gornjega 14 dnevnega roka nedelja ali kak občen praznik, velja sledeči dan kot zadnji dan.

Če stranka plača vsaj tekom 14 dnevnega roka, računši od dneva, ki sledi zapadlosti, tedaj še ne plača zamudnih obresti.

Ako pa plačam davke po 14 dnevnem roku, tedaj plačam pa zamudne obresti tudi za ta 14 dnevni rok. Na pr. Neki davek zapade v plačilo 1. julija 1921. Stranka N. N. ga plača 15. julija 1921, neka druga stranka pa en dan pozneje, torej 16. julija. Prva stranka ne plača zamudnih obresti, druga pa za 15 dni.

Zamudne obresti se preračunijo tako-le:

a) davčni zaostanek se zaokroži na krone. Zneski pod 50 vinarjev se črtajo, zneski 50 vinarjev in čez se zaokrožijo na krono.

b) Zaokroženi znesek se množi z dnevi, za katere je plačati zamudne obresti, in z 1.3. Zmnožek se deli s 100.

Na ta način dobljena vsota da zamudne obresti v vinarjih.

N. pr. Koliko znašajo zamudne obresti za 56 dni, ako znaša davčni zaostanek 289 K 85 v. Odgovor: 290 krat 56 krat 1.3 : 100 = 211 vinarjev. Zamudne obresti znašajo 2 K 11 v.

Davčni urad se pa ne zadovolji samo z zamudnimi obrestmi.

Ako stranka tekom 4 tednov po vplačilnem terminu ne plača zapadlih davčnih zneskov, tedaj pride do izvršilnega postopanja. Slednje obstoji predvsem v

a) opominu in pa v nadaljnjem postopanju v

b) rubežni in cenitvi premičnin. Celotno izvršilno postopanje ne moremo obravnavati, ker bi to prekoračilo okvir tega članka. Za vsakdanje življenje je najvažnejše davčno opominjevanje in pa rubežno postopanje.

Izvršilno davčno postopanje se uvede že s tem, da se stranki dostavi po pošti »opomin«. Svoječasno so bile v ta namen določene posebne tiskovine »opomin«. Danes se teh tiskovin v obče ne rabi več. Stranki se pošlje le položnico poštno-čerkovnega urada. Na drugi strani položnice so rubrike, katere spopolni davčni urad, da ve stranka, kake davščine in pristojbine in za katero dobo naj plača.

Kdor dobi tako položnico, ta naj se zaveda, da se je proti njemu uvedlo izvršilno postopanje in da mu je plačati ne le zapadle davke in doklade, ampak tudi zamud. obresti in opominjevalne stroške. Opominjevalne pristojbine so pa danes zelo visoke. Znašajo namreč 4 vinarje od vsake polne krone davčnega zaostanka, torej brez ozira na okolnost, ali plačam davke en dan ali pa eno leto prepozno.

Opominjevalne pristojbine so torej zelo visoke. Popreje, t. j. pred naredbo z dne 9. maja 1920, št. A I 758 ex 1920, »Uradni list« št. 57, so znašale opominjevalne pristojbine kvečjemu 2 K 10 v. Tudi stroški rubežni so se zvišali. Doslej so znašale te pristojbine v najslabšem slučaju 4 krone, sedaj, t. j. od objave zgoraj navedene naredbe znašajo pa toliko, kolikor opominjevalne pristojbine, torej 4 vinarje od vsake polne krone zapadlega davčnega zneska.

Pristojbine za prodajo znašajo po novi naredbi 2 vinarja od vsake polne krone. Poprej so znašale kvečjemu 6 kron.

Ker so torej izterjevalne pristojbine zelo visoke, je za vsakega davčnega zavezanca neobhodno potrebno, da davščine poravnaj vsaj v 14 dneh po dnevu zapadlosti. Če to ni možno, pa naj plača vsaj v 4 tednih po zapadlem dnevu. V zadnjem slučaju plača namreč le zamudne obresti, ki znašajo 4-745 %.

Ako pa stranka ne bi mogla v teh rokih poravnati davčnih zaostankov, ji je vložiti utemeljeno prošnjo za odlog.

Za leto 1921 imamo konecno še posebno naredbo, ki urejuje vplačilo davkov. Važno je, da znamo za to naredbo, ker se za prvi semester l. 1921 vplačujejo neposredni davki drugače kakor smo pa to zgoraj navedli. Določbe naredbe, kakor naredbo samo smo pa že zgoraj navedli.

Konečno navedemo pregled občnih davčnih vplačilnih terminov.

Davki zapadejo v obče v plačilo:

1. Zemljiški in hišnorazredni davek v 12 mesečnih obrokih, in sicer do konca vsakega meseca;

2. hišnonajemni in 5 odstotni davek od davka proste najemščine v štirih enakih obrokih, in sicer dne 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra vsakega leta;

3. občna in posebna pridobnina zapade v 4 enakih obrokih in sicer dne 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra vsakega leta;

4. rentnina in sicer zapade:

a) potom odtegljaja v zmislu § 133. zakona o osebnih davkih, po dolžnikih vplačljiva, v 14 dneh po preteku vsakega četrtletja, ako niso dovoljeni daljši roki za vplačevanje rentnine,

b) na podlagi napovedi odmerjena v dveh obrokih, in sicer dne 1. junija in 1. decembra vsakega leta.

5. Dohodnina in plačarina zapade v plačilo in sicer:

a) potom odtegljaja, v zmislu § 234. zakona o osebnih davkih, vplačljiva po službodajalcih, v 14 dneh po preteku vsakega meseca, ako niso službodajalec dovoljeni daljši roki za vplačevanje teh davkov,

b) na podlagi napovedi odmerjena pa v dveh obrokih, in sicer dne 1. junija in 1. decembra vsakega leta.

6. Tantijemni davek. Glede vplačila veljajo slične določbe kakor za rentnino potom odtegljaja. Odpremiti je torej tantijemni davek v 14 dneh po izvršenem izplačilu odnosno davčnem odtegu. Ako se pa tantijsme izplačujejo v letu v več obrokih, pa v v štirinajstih dneh po preteku vsakega četrtletja.

7. Davek na vojne dobičke se mora plačati v treh obrokih, izmed katerih se mora prvi v znesku 50 odstotkov odmerjenega davka poravnati v roku 30 dni potem, ko se je vročil plačilni nalog, drugi obrok v znesku 25 odstotkov pa čez prihodnja dva meseca in poslednji obrok davka (25 odstotkov) pa čez še nadaljna dva meseca.

8. Invalidski davek zapade v istih rokih, kakor oni davki in državnih pribitki, ki so mu podstava.

Razlike, ki se pokažejo med predpisom in med temi »a konto« vplačili, je plačati najkasneje do dne 30. marca prihodnjega leta.

9. Davek na poslovni promet. Plačuje se ob uvozu in izvozu. Glede drugih plačilnih obrovkov pa se zakon o davku na poslovni promet ne izraža povsem jasno. Plačeval se bode obenem s posebno, odnosno z občno pridobnino. Industrijska podjetja plačujejo ta davek četrtletno, najpozneje v petih dneh po preteku vsakega četrtletja.

Kolikor moremo iz poslanskih krogov posneti, je pa pričakovati, da se bo ta davek temeljito reformiral. Domnevno bode vprašanje o plačilnih obrokih rešeno na povsem jasen način.

To je sedanje stanje. Ako bi se označene določbe naknadno spremenile, bomo o tem bralce pravočasno obvestili. M.

Izvoz in uvoz.

Uvoz živine, sira itd. v Italijo. Italijansko ministrstvo za notranje zadeve je preklicalo uvozno prepoved od dne 15. marca t. l. in se na podlagi naredbe z dne 9. aprila t. l. pripušča v Italijo uvoz sira, mlečnih izdelkov in gnoj, uvoz prežvekovalcev (goved, ovc in koz), prašičev in konj pa pod posebnimi pogoji, ki obsegajo posebne sanitarne predpise. Na podlagi teh sanitarnih predpisov se zahteva, da se prežvekovalci (goveda, ovce, koze) in prašiči, ki se uvozijo iz naše države, odpošljejo neposredno v klavnice, ki so zvezane z železnico.

Izvoz sliv in pekmeza. Ministrstvo za poljedelstvo dobiva od vseh strani poročila, da bodo letos slive jako dobro obrodile. Da se olajša izvoz sliv, je ministrstvo za poljedelstvo izdelalo pravilnik, ki predpisuje okrajnim in občinskim poljedelskim uradom, da zberejo točne podatke o obroditvi in predelavanju sliv, ki se bodo izvažale posebno v Švico, Nemčijo in Dansko. Da olajša izvoz bo država znižala izvozno carino.

Uvoz papirja v Čehoslovaško. Čehoslovaška bo v kratkem dovolila uvoz papirja iz inozemstva.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Vzorčni semenj v Budapešti. Pooblaščenec ogrskega blagovnega prometnega urada v Beogradu naznanja tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici, da se bo v času od 14. do 27. maja t. l. vršil v Budapešti dvanaesti semenj za blagov-

ne vzorce. Vsa pojasnila glede udeležbe na sejni, kakor tudi glede potovanja v Budapešto daje pooblaščenec ogrskega blagovnega prometnega urada, gospod dr. Geza Szilagyi (Cara Dušana ulica 54) v Beogradu. Ker je tukajšnja trgovska in obrtniška zbornica naprošena, da poroča, kdo iz Slovenije se bo tega sejni udeležil, vabi zbornica, da ji vsi oni, ki se nameravajo tega sejni udeležiti, to zanesljivo do 7. t. m. naznani.

Novi konzulati. Na podlagi sporazuma med našo in italijansko vlado se ustanove v Jugoslaviji in Italiji po trije novi konzulati. Novi konzulati naše države bodo v Trstu, Zadru in v Ljubljani, italijanski pa v Splitu, Sibeniku in Dubrovniku.

Naša trgovska pogajanja z Italijo so prekinjena. 26. p. m. zvečer se je odpeljal predsednik italijanske trgovske delegacije Luciolli v Italijo, ker so trgovska pogajanja med našo državo in Italijo prekinjena. Dobro informirani krogi trdijo, da je naša vlada trgovska pogajanja radi tega ustavila, ker Italija v določenem roku ni evakuirala Dalmacije in drugih zasedenih predelov naše ozemlja. Naša vlada hoče tako pospešiti evakuacijo zasedenega ozemlja.

Ureditve dubrovnike luke v Gružu. Dokler se ne reši vprašanje ureditve luke Baroš, namerava naša vlada prisposobiti dubrovniško luko za trgovski promet in za bazo naše vojne mornarice. Poleg sedanjega pristanišča, ki bi se znatno razširilo, bi se uredilo še novo, ki bi moglo sprejemati tudi velike, prekmorske parnike. Z delom se bo začelo še tekom tega leta. Dubrovniška luka bo za nas velike važnosti posebno takrat, ko se dokonča delo na veliki jadranski železnici.

Čehoslovaška trgovsko-industrijska zbornica v Beogradu. Čehoslovaška vlada, ki ima do sedaj trgovsko-industrijske zbornice v Londonu, Parizu in Trstu ustanavlja sedaj zbornico v Beogradu.

Potujoča izložba praškega velesejma. Kakor smo že poročali, bo vozil od mesta do mesta posebno urejen vlak praškega velesejma, ki bo imel nalogo, da seznanja tuje države s čehoslovaškimi izdelki. Ta vlak bo posetil tudi našo kraljevino. Dan prihoda bo pravočasno objavljen, da bodo imeli vsi zainteresirani priliko udeležiti se čehoslovaške razstave na naših tleh. Vlak bo imel do 50 vagonov za izložbene vzorce, spalni vagon in vagon restavracijskega osobja. Ravateljstvo Praških sejmov si obeta od poseta v naši kraljevini velik uspeh, ker so balkanske države najprirodnejši trgovci za čehoslovaške produkte.

Industrija.

Prodaja 20.000 vagonov železne rude. Naša vlada se pogaja z neko nemško skupino industrijalcev radi prodaje 20.000 vagonov železne rude iz rudnika v Ljubiji. Kolikor je do sedaj znano, bo ruda prodana pod jako ugodnimi pogoji. Plačilo se bo izvršilo deloma v gotovini, deloma pa z dobavo koksa, katerega naša metalurgična industrija nujno potrebuje.

»Metalokemija« d. d. v Zagrebu. V zagrebški trgovski register se je vpisala »Metalokemija« d. d. s sedežem v Zagrebu. Družba se bo bavila s prometom rudarskih izdelkov, posebno železa, z osnivanjem, nakupom itd. rudnikov in podjetij kovinske industrije. Temeljna glavnica znaša 10 milijonov kron, vplačana glavnica pa 3 milijone kron.

Trgovska družba »Terra« d. d. v Zagrebu. Protokolirana je tvrdila »Terra« d. d. s sedežem v Zagrebu s temeljno glavnico 500.000 K. Družba se bo bavila s prometom, instalacijo in montiranjem telefonskih in brzojavnih potrebščin, s prometom strojev, mehanično tehničnih potrebščin itd.

Čehoslovaška industrija stekla. V čehoslovaški industriji stekla se je pojavila hyperprodukcija, vendar ni upanja, da se cene stekla znižajo, ker se produkcijejski stroški nepretrgoma zvišujejo.

Zastoj v avstrijski tekstilni industriji. Na Dunaju se je pred nekaj meseci pojavila v tekstilni industriji ostra kriza, katere posledica je poln trgovski zastoj. Vzrok temu je padanje cen.

Denarstvo.

Prepoved prodaje zdrave valute. Generalni inspektorat ministrstva za finance je izdal naredbo, ki prepoveduje

tvrdkam in bankam, ki se bavijo z nakupom in prodajo valute, prodajati inozemcem zdravo valuto.

Jugoslovenska banka d. d. Bilanca Jugoslovenske banke izkazuje čisti dobiček v znesku K 21.524.231.09 proti K 9.196.754.98 preteklega leta.

Beograjska Jugoslovenska trgovačka banka si bo uredila na Dunaju podružnico. Do sedaj imajo na Dunaju podružnice le dve hrvatski banki »Jadranska« in »Narodna banka d. d.«

Živnostenská banka. 21. p. m. je bila na seji upravnega sveta v Pragi sprejeta lanskoletna bilanca. Čisti dobiček v preletu je znašal 40.924.612 K. Rezervni fond banke znaša 101.130.344 kron. Čisti dobiček l. 1919 je bil za polovico manjši.

Menjavanje novčanic na Madžarskem. Minister za finance Hegedüs je 25. t. m. izdal odredbo o zamenjavi novčanic, ki se bodo gotov čas zamenjavale brez plačevanja pristojbin. Ko se bo zamenjava novčanic vršila 14 dni, se bodo določili štirje roki, v teku katerih se bodo novčanic zamenjavale po vedno višjih pristojbinah. Dalje je izjavil minister, da bo podvzel vse korake, da bodo inozemske banke imele zadostno količino novih novčanic in dobile pravočasno navodila, kar bo omogočilo zamenjavo madžarskih novčanic tudi v inozemstvu.

Carina.

Nekaj narodnih poslancev se je obrnilo na upravo carine s prošnjo, da ukine carino pri uvozu zvonov.

Promet.

Ukinjenje brzovlakov 3—7 in 4—8. Obratno ravnanje južne železnice je naznanilo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je Nemška Avstrija ustavila mednarodne brzovlake št. 3 in 7 odnosno 4 in 8, t. j. Dunaj—Trst, Dunaj—Zagreb, Trst—Dunaj, Trst—Praga. Vlaka 3, 7 vozita zadnjikrat dne 1. maja, vlaka 4, 8 pa dne 3. maja t. l.

Znižanje tarife za prevoz sene in slame. Na prošnjo mlekarske zadruge v Sarajevu je znižalo ministristvo za promet tarifo za prevoz sene in slame v tovornih od najmanj 5000 kg. Nova tarifa, ki se bo plačevala po razredu B, bo veljala do konca tega leta.

Mednarodni bureau za prodajo vozniških listkov. Ministristvo za promet namerava oddati prodajo vozniških listkov v Beogradu nekemu konzorciju. Poleg prodaje vozniških listkov bi konzorcij prevzel tudi sprejemanje prtljage za vse proge.

Privatni brzojavni promet. Na evakuiranem ozemlju Dalmacije je odprt privatni brzojavni promet pri postajah Hvar, Brusje, Starigrad, Vrbosko, Vrbanj, Jelša, Gdinj, Bogomolje, Velaluka, Blato, Žrnovo, Smokvica, Korčula Babinopolje.

Telefonski abonenti v Mariboru. Mariborski abonenti, ki se ne nameravajo več abonirati na telefon, morajo to sporočiti poštini upravi najkasneje do 1. maja. Starim abonentom se po odpovedi pusti telefon do 1. julija.

Bojkot telefona v Osijeku radi povišanja pristojbin. Ker stopi v veljavo s 1. majem t. l. v zadnji številki priobčeno povišanje telefonskih pristojbin, so mnogi naročniki v Osijeku sklenili, da odpovejo abonentom. To se zamore in se bo najbrže zgodilo tudi po drugih mestih in mesto pričakovanega dobička, bo imelo ministristvo za pošto in brzojav veliko izgubo.

Paroplovba na Donavi. Po 8 letih je otvorila Prva podonavska paroplovna družba danes v zvezi s paroplovnim sindikatom kraljevine SHS ekspresni paroplovni promet med Dunajem in Beogradom. Ekspresni parniki, ki ne bodo vozili le oseb in prtljage, temveč bodo sprejemali tudi brzojavno blago, bodo vozili do nadaljnjih določb trikrat na teden v obeh smereh. Z uvedbo teh ekspresnih parnikov je napravljen prvi korak k obnovljenju popotniškega in blagovnega prometa na Donavi, ki je počival že skoro osem let.

Kmetijstvo.

Licencovanje plemenskih bikov v Prekmurju se vrši od 26. aprila do 7. maja. Vlada je določila za nagrade 21 tisoč kron.

Zetev koruze v Argentini l. 1920-21 je znašala 5.853.000 ton. Za izvoz stoji na razpolago 2.654.398 ton pšenice in

moke, 582.959 ton lanu in 398.937 ton ovsa.

Dobava, prodaja.

Licitacija odpadkov v delavnici za vojaške obleke v Vevčah. Uprava delavnice za vojaške obleke v Vevčah pri Ljubljani (železniška postaja Zalog) priredi dne 23. junija 1921 ob osmih 11. ofertalno licitacijo izločenih odpadkov (ostankov), ki so v njenih skladiščih in ki jih je do sedaj okoli 192.186 kilogramov. Odpadki so iz starega usnja, sukna, platna in jute, potem iz raznih starih vrvi, podprog, kožuhovine (krzna), različne pločevine in medi, končno novi odpadki sukna, platna in črnega satina, nastali pri krojenju nove obleke. Pogoj je, ob katerih se prodajo ti odpadki, kakor tudi odpadke same lahko pregledajo ponudniki do dne licitacije v omejeni delavnici vsak delavnik med uradnimi urami. Reflektanti se morajo licitacije udeležiti osebno. — Ponudbe, poslane po pošti ali brzojavno, se ne bodo vpoštevale. S ponudbo vred morajo ponudniki v posebnem zavitku položiti kavecijo, in sicer naši državljani 10, tuji pa 20 odstotkov celokupne ponudbene vsote. Sicer pa veljajo za to 11. ofertalno licitacijo analogno določila zakona o nabavi vojaških potrebščin v zvezi z zakonom o državnem računovodstvu.

Nabava potrebščin za bolnico sv. Jurija v Topoli. Uprava bolnišnice sv. Jurija v Topoli bo nabavila potom ustmenne licitacije sledeče potrebščine za mesec junij, julij, avgust in september t. l.: 10. maja t. l. moko, kruh in pisarniške potrebščine. 11. maja t. l. meso, mast, jajca in mleko. 12. maja t. l. 180 kub. metrov drv. 13. maja t. l. zelenjavo, kakor: fižol, krompir, sladko zelje, čebulo itd. Licitacija se bo vršila v, ali pred hotelom Jasenica v Topoli. Pogoje se zamore zvedeti v pisarni navedene uprave.

Nabava 15 ton bencina. Dne 6. maja t. l. ob 9. uri dopoldne bo nabavil Oddelek za mornarico v Zemunu potom direktne pogodbe 15 ton bencina.

Prodaja 160 vagonov sladkorja. Ministristvo za prehrano in obnovo zemlje bo prodalo potom ofertne licitacije v svojem odseku v Gružu 8. maja t. l. ob 10. uri dopoldne 160 vagonov sladkorja kristal (qualité superior) št. 25 polarizacije 28/99. Kavcija 10 odstotkov za državljane, 20 odstotkov za tuje. Sladkor je ocarinjen in obdačen ter se nahaja na pristanišču v skladu. Kupec ga mora prevzeti takoj ter plačati ministristvu primerno odškodnino za uporabo skladišča. Ponudbe, kolekovane z 10 din. je vpsolati zapečatene odseku Ministarstva Ishrane u likvidaciji, Gruž, z nadpisom: »Ponudba za 160 vagonov šečera.«

Razno.

Začetek razmejitve z reško državo. Danes se sestanejo v Opatiji naši in italijanski delegati, ki bodo izvršili razmejitvene posle med našo in reško državo.

Nova odredba našim trgovskim agencijam v inozemstvu. Ministristvo za trgovino in industrijo je izdalo vsem našim agencijam v inozemstvu odredbo, da z objavami v listih trgovskega značaja stalno informirajo svet o industrijskih, prometnih, finančnih in gospodarskih razmerah v Jugoslaviji, v kolikor je to mogoče in dovoljeno. Povdarja naj se, da ima Jugoslavija to kar rabi, doma. O izpolnjevanju te odredbe naj trgovske agencije poročajo našemu ministristvu za trgovino in industrijo.

Trgovske prilike v Smirni. Naša delegacija v Smirni poroča sledeče: »V drugi polovici decembra so se nahajali naši tukajšnji uvozniki v zelo mučnem položaju radi naglega skakanja angleške lire in ameriškega dolarja. Radi tega so odpovedali naročeno blago in oni del blaga, ki se je že uvozil, je ostal nedvigljen v skladiščih carinarne. Uvozniki so raje izgubili 20 do 25 odstotkov, katero vsoto so vnaprej položili, ker bi blago prodali v mnogo večjo izgubo, če bi ga prevzeli. Radi tega vlada splošno mnenje, da nastane vsak čas kriza v trgovini. Skakanje valute, ki zelo slabo vpliva na uvozne posle, favorizira v obilni meri izvoznika. Radi tega bi se mogli razviti znatni posli zlasti še, ker so pomorska društva znižala prevozne tarife. Toda kljub temu se ne opaža na

tukajšnjem trgu nikaka živahnost. Vzrok temu je splošna svetovna kriza in tržišča nabavljajo samo najpotrebnejše predmete, ker notranjost nima veliko izvoznega blaga; poglaviti vzrok zastoja v trgovini pa je v tem, ker je tukajšnji komisariat grške vlade izdal komunik, ki dopušča izvoz oljkega olja v Turčijo in inozemstvo samo do daljne naredbe ter more biti zabranjen ali omejen vsak čas brez predhodne objave. Komunik svetuje trgovskemu svetu, da to vpoštevajo pri sklepanju trgovskih pogodb. Merodajni faktorji smatrajo to omejitev kot veliko pogreško, ker izvozniki ne morejo sklepati poslov s takimi omejitvami. Medtem pa je oljna trgatav neglede na stanje na otokih Mitilene, Hios, Samos in Krit bila tako dobra kot dosedanje, a imenovana omejitev je povsem preprečila izvoz olja. Bombaž se je decembra in januarja nekoliko več prodajal kot prejšnje mesece. Tu je nabavljenih 1400 bal ekstra in ekstrissima Sabudža-bombaža, ki se prodaja po 60 do 80 grošev oka, ter ca 1000 bal Adana-bombaža po 50 do 55 grošev ekstrissima in 45 do 50 grošev ekstra za oko. Precejšnja količina ameriškega semena boljše vrste se je prodalo po 58 do 65 grošev za oko. Tukajšnje delavnice so kupile 700 bal, ostanek pa se je odpeljal na Grško in manjši del v ostalo Evropo. Sedanje cene bombaža so: Sabudža ekstrissima po 70 grošev, Sabudža ekstra po 65, Adana-ekstrissima po 50 in Adana ekstra po 45 grošev oka. Suho sultanin-grozdje se prodaja: navadne kakovosti po 32 do 40, srednje po 42 do 50, odbrane po 52 do 55 in ekstra po 55 do 60 grošev oka. Branje in prodaja smokve je završena, vendar pa je na trgu precejšen del navadne kvalitete, ki se prodaja po 11 do 15 grošev oka. Ječmen se iz notranjosti skoro nič ne uvaža, nasprotno se je uvozila velika količina iz Rumunije, ki je povzročila padec cene. Kakovost rumunskega ječmena je slaba, blago je lahko in se prodaja po 11 grošev oka. Stavbeni material se more dovoziti iz obale Dalmacije. Največ se dovaža iz Rumunije. Naša ladja »Vladimir« je pripeljala iz Trsta ca 500 ton in »Dimitrije« iz Galaca ca 400 ton. Cena kubičnemu metru je 28 do 32 turških lir. Cena se določa po dolžini, širini in kakovosti. Muslimanska banka iz Sarajeva je nedavno poslala zastopnika, ki se je pogodil, da uvozi nekaj večjo količino stavbenega materiala. To blago se je prejšnje čase pošiljalo iz Hrvatske po Donavi preko Galaca. Radi znanja se pripominja, da velja 5 turških grošev danes ca 0.45 francoskih frankov. Kurz se menja vsak dan.

Hmeljarsko društvo v Zalcu vabi na shod hmeljarjev in sinteresentov kateri se bo vršil na Vnebohod, dne 5. maja t. l. ob 3. uri popoldne v Roblekovih dvorani v Zalcu po sledečem sporedu: 1. Kaj je ukreniti zoper krivične davke? 2. Slučajnosti. — Društveno vodstvo.

Slovenska stenografična čitanka, sestavljen in priredil profesor Adolf Robida, je izšla v pravilni opremi in krasni avtografiji prof. Osane v Jugoslovanski knjigarni in se prodaja po 32 K. Cena je za današnjo draginjo z ozirom na krasen papir in prvovrstno tehnično-litografsko izdelavo prav nizka. Stenografična čitanka je bila že dolgo živa potreba vseh, ki so se učili stenografije. Njena vsebina je vsestranska, poleg literarnih in epskih pesmi ima tudi leposlovne pisatelje prenesene v stenogram. Zastopani so: Cankar, Finžgar, Zupančič, Sardenko, Aškerc, Gregorčič, Prešeren, Jenko itd. Potemtakem je čitanka prava antologija slov. pesništva. Pa tudi znanstvene razprave in narodopisne črte so našle prostora v čitanki. Knjiga se opira tudi na našo novo domovino in na srbsko zgodovino in prinaša na prvih desetih straneh stenograma samo domorodne in domoznanstvene sestavke. Prav dober in informativen je članek o razvoju in zgodovini slov. stenografije, ki bo služil vsem, ki se zanimajo za tesnopisje. Trgovske šole imajo zadnje polo knjige na razpolago kot strokovno čtivo: kreditna pisma, kupno pogodbo, pobotnico, odstopno pismo itd. Prof. Robida se drži v stenogramu strogo četrte (nove) izdaje Novakove stenografije, ki mu je tudi knjigo kot dovtisljelo slov. stenografije posvetil. Knjiga je sestavljena tako, da jo rabiyo lahko srednje, trgovske in meščanske šole. Ob koncu korespondenčnega pisma bo knji-

ga izbornu služila za poglobitev in dovršitev učne snovi, ob pričetku debate pa kot ponovilo. Knjiga in misel Sten. čitanke je pri Slovencih prvi tozadevni poizkus in se bo gotovo prav dobro obnesla tudi v praktični uporabi.

Tržna poročila.

Trg.

Maribor. Po kg. Volovsko meso prve vrste 27 K, druge vrste 25 K, bikovo, kravje in telic 24 K, teleče prve vrste 25 K, druge vrste 22 K, in svinjsko 32 K.

Živina.

Sejm v Mariboru. 26. aprila je bilo prignanih na sejm 77 krav, 103 voli, 1 bik, 4 ovce in 9 konj. Povprečne cene za kg žive teže so bile sledeče: debeli voli 16 do 18 K, polpitani 16 do 17 K, plemenski 15 K do 17 K 50 v., klavne krave debele 17 do 18 K, plemenske 12 do 16 K, molzne 10 do 16 K, breje 14 do 15 K, mlada živina 16 do 17 K, teleta 17 K, krave za klobase 10 K do 11 K 50 v.

Poljski pridelki.

Sombor. Pšenica notira K 970. do 975. Kupujejo jo mlini. Koruza se prodaja po K 385 do 395. Kupcev ni. Oves se kupuje za domači konzum.

Hmelj.

Poročilo o hmelju. Neka Norinberska hmeljarska veletrgovina objavlja sledeče poročilo: Položaj tukajšnjega hmeljarskega trga se od prejšnjih tednov ni nič izpremenil. Nakupovalnost je zelo neznatna, razpoloženje je mirno ob malem prometu. Eksportno popraševanje manjka vsled poostrenih sankcij od strani entente, že več tednov popolnoma, in domača poraba pride le malo v poštev. Zadnje cene v veletrgovini od trga, brez stroškov, brez omota pri plačilu so: Tržni hmelj do mark 1200 za 50 kg, gorski hmelj do mark 1400 za 50 kg, Spalter hmelj do mark 1500 za 50 kg, Hallertanski hmelj do mark 1500 za 50 kg, Würtemberski hmelj do mark 1400 za 50 kg.

Kolonijalno blago.

New-york. 14. 4. Kava loko 6 1/4 za maj 5'82, juli 6'25, september 6'65, december 7'09, marc 7'34.

Kovine

London. 16. IV. Baker Standard prompt 69 1/8, cin prompt 160 7/8, svinjec 20 1/8, cink 25 1/2, živo srebro 12 1/4 do 12 3/4 f. št.

Bombaž.

New-york. loko 12. april 11'60, maj 11'76, juni 12'04, juli 12'32, avgust 12'50.

Prodajam franko vagon, postaja Semič večjo količino

bukovega oglja.

kg à 1'70 K.

Petschauer, Čermošnjice.

Proda se večja možina priznana dobrega kamniškega mlzarskega kleja

Ponudbe z vzorci daje tvrdka

Ant. Stergar, Kamnik.

GRICAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernova ulica 9.

Največja zaloga izdelanih oblek za gospode, dečke in otroke.

Blago za obleke in plašče.

Konfekcija za dame.

Lesene žeblice za čevlje

izdeluje 140, 48—4

Tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Ivan Jelačin

Ljubljana.

Veletrgovina s špecerijskim in kolonijalnim blagom.

Točna in solidna postrežba.

Jadranska montanska družba, d. z o. z. Ljubljana

Zvonarska ulica 5 (S).

Telefon 9. - Brzjavaj „Montana“

Import. Eksport.

Prodajamo in kupujemo na debelo:

Vse vrste

kovin, rudnin

in kemikalij ter vse

industrijske izdelke, spa-

dajoče v rudarsko, fužinarsko in

kemijsko stroko.

Industrijsko sol

za usnjarje v vrečah in

belo jedilno sol

oddaja vsako množino franko

Maribor tvrdka

Anton Tonejc in drug

Maribor. Zahtevajte cene.

Medić, Rakovec & Zankl, prej: A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana.

D. z o. z.

Skladišče: Novisad.

Brzjavaj: Meraki, Ljubljana.

Telefon: 64.

English varnishes:

Angleški laki:

COPAL VARNISH.
Kopalov lak za znotraj.
FINE COPAL VARNISH.
Fini kopalov lak za znotraj.
SUPERFINE COPAL BODY VARNISH.
Lak za kočije, najfin.
FINE COPAL CAR-RIAGE BODY VARNISH.
Lak za kočije, fini.
PALE FLATTING VARNISH SPRF.
Brusilni fini prep. lak.
PALE FLATTING VARNISH UNIVERSEAL
Brusilni prepar. lak.
EXTERIOR COPAL VARNISH FINE.
Fini zračni lak.
EXTERIOR COPAL VARNISH SPRF.
Najfinejši zračni rap. lak
PALE SICCATIVE FLUID
Sikatif, svetel.
DARK SICCATIVE FLUID.
Sikatif, temen.
SPRF. WELLRIGHT VARNISH.
Lak za kočijske stalke, najfinejši.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost:

barve za obleke, vse vrste barv, suhe in olj-nate, mavce (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“.

Lak za pode.

„MERAKL“.

Linoleum lak za pode.

„MERAKL“.

Emajlni lak.

„MERAKL“.

Brunoline.

English varnishes:

Angleški laki:

JAPAN BLACK VARNISH.
Lak za gvozdje, Japan.
FINE JAPAN BLACK VARNISH.
Fini črni japonski lak.
QUECK BLACK VARNISH
Japan. lak s sikativom.
ISOLATING BLACK VARNISH.
Izolirni lak.
LIQUID DRIERS PALE
Terebina svetla.
LIQUID DRIERS DEEP.
Terebina temna.
DAMAR VARNISH.
Damarov lak.
ENAMEL VARNISH WHITE
Emajl beli.
ENAMEL VARNISH BLUE, RED, GREEN.
Emajl moder, rudeč, zelen.
FINE ENAMEL VARNISH WHITE.
Emajl beli, izredno fini.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10

Veletrgovina z manufakturo in pleteninami

Priporoča

SVOJO VELIKO ZALOGO

ŽENSKIM, MOŠKIM

IN OTROČJIH NOGAVIC.

K bližajoči se seziji različne **FLORASTE NOGAVICE**, dalje večje partije otročjih **PATENT NOGAVIC** v črni, ružavi in beli barvi. Pismena naročila se odpošiljajo z obratno pošto.

PNEUMATIKA

za kolesa in automobile

EN GROS - EN DETAIL.

Najceneje.

J. Gorec, Ljubljana

Gospodsvetska cesta št. 14.

Dovoljujemo si naznanjati vsem cenjenim tvrdkam, da smo prevzeli od

Tiskarne Sava zadruge z om. zavezo v likvidaciji

tiskarno,

isto na novo opremili ter povečali. Izvršujemo vsa v tiskarsko in knjigoveško stroko spadajoča dela najhitreje in najceneje. — Priporočamo tudi svojo knjigarno ter trgovino s papirjem.

Tiskarna Sava v Kranju, delniška družba.

Ljubljanski Veliki Semenij

Ljubljana, dne 3. maja 1921.

Ljubljanski veliki semenij leta 1921.

»Ljubljanski veliki semenij«, kakor se imenuje vzorčni semenij, ki se letos od 13. do 24. avgusta priredi po vzgledu takih semnjev v drugih državah, kjer so eno najuspešnejših sredstev za povzdigo industrije, obrta in trgovine, je v naši industriji, obrti in trgovini vzbudil veliko zanimanje. To kaže, da so naši gospodarski krogi dobro spoznali važen pomen te prireditve. Drugje imajo ti semnji sicer poglavitno mednarodni značaj in predvsem namen, pospeševati eksport; pri nas pa bo imel tak semenij, ki se namerava prirediti vsako leto, tudi velik notranji pomen. Kolikor važen je eksport, ni nič manj važno, da industrija in obrt dobijo odjemalce v lastni državi. Kar se izdeluje doma, ni treba, da bi se importiralo iz inozemstva. Toda odjemalec treba vedeti, kaj more dobiti doma, da se ne zateka po nepotrebnem v tujino. Kar se tiče trgovine, je stremeti za tem, da je trgovsko posredovanje v velikem v domačih rokah in da se kolikor mogoče izločijo tuji posredovalci. Če more odjemalec tuje blago, ki se ne izdeluje pri nas, dobiti v veletrgovini doma, ni treba, da bi ga iskal v veletrgovini v inozemstvu. Kakor rečeno, pa treba odjemalcu vedeti, kaj more dobiti doma. Da to more, mu silno olajšujejo vzorčni semnji, ki jim je namen, na enem mestu združiti vzorce blaga, ki ga je moči dobiti v čim večjem gospodarskem okrožju. Pri nas, kjer se interesi v posameznih delih države poznajo še dokaj malo z interesi v drugih delih, bi zatorej vzorčni semnji imeli

važen pomen tudi za notranji trg. V Sloveniji, kjer je v naši državi industrija, trgovina in obrt najbolj razvita, je nujno treba takih vzorčnih semnjev, ki naj odjemalcem cele države podajo hiter in kolikor mogoče popoln vpogled v to, kar jim more nuditi industrija, obrt in trgovina v Sloveniji, pri čemer pa je dana prilika tudi gospodarskim krogom v drugih delih države, z razstavitvijo vzorcev na ljubljanskem semnju podati čim boljši vpogled v svojo produkcijo.

Priprave za »Ljubljanski veliki semenij« so v polnem teku. Največje težave je povzročala izbira in pridobitev primerne prostora za ta semenij. Izpčetka se je mislilo, da bo mogoče semenij prirediti v državni obrtni šoli. Ali ob množicah se prijavah so se prostori v šoli in v njeni bližini izkazali za mnogo premajhne. Vprašanje prostorov je sedaj radi poljnega in hvalevrednega sklepa mestnega občinskega sveta rešeno tako, da se vrši semenij pod Tivolijem na travniku med Gosposvetsko cesto in Koslerjevim vrtom.

V naslednjem priobčujemo sejmski red »Ljubljanskega velikega semnja«. Vsakdo, ki se semnja hoče udeležiti z razstavitvijo vzorcev, treba, da ta red temeljito prouči in se ravna natančno po njem.

One tvrdke, ki so priglasile svojo udeležbo, se opozarjajo, da jim bo urad »Ljubljanskega velikega semnja« posebej doposlal sejmski red in prijavnico, katero morajo točno izpolniti in najkasneje do 31. maja t. l. vrniti imenovanemu uradu.

Sejmski red „Ljubljanskega velikega semnja“.

Čas in kraj semnja.

Ljubljanski veliki semenij prične v soboto dne 13. avgusta 1921 ob 8. uri zjutraj ter traja do 24. avgusta 1921 18. ure zvečer. Semenij se vrši v posebnih v ta namen postavljenih zgradbah pod Tivolijem na travniku med Gosposvetsko cesto in Koslerjevim vrtom.

Kdo se more udeležiti semnja kot razstavljalce.

Semnja se more udeležiti kot razstavljalce vsak industrijec, obrtnik in trgovec-grosist, ako se njihova podjetja nahajajo na ozemlju Srbov, Hrvatov in Slovencev. Istotako se morejo udeležiti semnja jugoslovenska industrijska, obrtniška in trgovska združenja.

Udeležba je dovoljena tudi inozemskim interesentom, prednost pa imajo oni, ki so zastopani po domačih tvrdkah. Vendar se inozemcem zabranjuje razstavitve predmetov, ki se izdelujejo v naši državi.

Sejmski urad »Ljubljanskega velikega semnja« si pridrži v vsakem primeru pravico prijave k udeležbi odkloniti brez navedbe vzrokov.

Razdelitev panog.

V splošnem se bo semenij delil v tri dele: 1. industrijskega in obrtniškega, 2. trgovskega in 3. v oddelek inozemskih udeležnikov. V vsakem teh oddelkov se določijo še pododdelki, razvrščeni po strokah.

V industrijskem in obrtniškem delu se smejo razstaviti samo predmeti jugoslovenskega porekla, ki se izdelujejo v lastnih tvornicah ali delavnicah. V trgovskem oddelku se

smejo razstaviti vsake vrste izdelki, tudi inozemskega izvora, v oddelku za inozemce pa se razstavijo izključno le njihovi predmeti.

Prijave.

Vse do sedaj na katerikoli naslov doposlane prijave k udeležbi na semnju kot razstavljalce so bile za sejmski urad le informativnega značaja. Prijava k udeležbi kot razstavljalce postane šele definitivna in za prijavljenca obvezna z izpolnitvijo in doposlanjem »Prijavnice za razstavljalce«. Prijavnica se mora izpolniti natančno po predpisu in razločno čitljivo. Za posledice, ki bi nastale radi netočno ali nerazločno izpolnjene prijavnice ne prevzame urad »Ljubljanskega velikega semnja« nikake odgovornosti. Že vpisana prijavnica se ne more več preklicati. Obenem s prijavnico je doposlati tudi naplačilo 100 K, ki se pozneje odračuna od zneska za najemnino prostora. Kdor bi se po obvezni prijavi, dostavljeni uradu »Ljubljanskega velikega semnja«, premislil in se semnja ne bi hotel udeležiti z razstavitvijo svojih predmetov, mora plačati vso najemnino za prostor, ki se je zanj obvezal v svoji prijavi; sejmski urad pa sme s tem prostorom pričesiti z 8. avgustom 1921 prosto razpolagati. (Glej tretji odstavek pod »Dovoz in odvoz« razstavnih predmetov). S podpisom prijavnice se vsakdo podvrže vsem predpisom sejmskega reda.

Do kdaj je prijavnice doposlati.

Prijavnice je doposlati do dne 31. maja t. l. na naslov: Urad »Ljubljanskega velikega semnja« v Ljub-

ljani, Turjaški trg 6/II. Istočasno s prijavnico je doposlati na isti naslov tudi naplačilo po 100 K. Prijave brez naplačila se ne vpoštevajo. Prijavnice, ki bi došle šele po določenem roku se bodo vpoštevale samo še po možnosti, razen tega se zvišajo za take prijave vse cene za 50%.

Prostori in cene.

Prostori se bodo delili v:

1. prostore v pokritih in zaprtih zgradbah v najmanjši izmeri 8 m². Stranke, ki bi zahtevale manj kot 8 kvadratnih metrov prostora, morejo prostovoljno skupaj z drugimi najeti eno tako celico ali jih pa more združiti tudi sejmski urad. V vseh primerih pa se zaračuna v najemnino celokupna talna ploskev posamezni ali več strankam dodeljene celice, ki bo obdana na treh straneh z lesenimi stenami.

2. pokrite prostore ob zunanjih stenah zgradb. Tudi ti prostori bodo oddeljeni kot oni pod točko 1, razloček je le ta, da ne bodo v zaprti zgradbi.

3. prostore, na prostem pokrite s provizorno streho.

4. prostore na prostem, nepokrite.

5. prostore v paviljonih, ki jih postavijo privatna podjetja sama.

Cene so določene za prostore navedene:

pod 1. za m² na 500 K,
pod 2. za m² na 300 K,
pod 3. za m² na 250 K,
pod 4. za m² na 100 K.

Cene prostorom navedenim pod št. 5. se bodo določile sorazmerno z ostalimi cenami od primera do primera.

Pri najemu pod točkami 1. in 2. navedenih prostorov v izmeri več kot 40 m² se dovoli primeren popust.

Najemne cene prostora inozemcem se posebno določijo.

Cene se razumejo v kvadratnih metrih računanih na tleh. Vsak pričetni kvadratni meter šteje za celega. Kot najemni prostor se šteje z izjemo onega pod točko 1. in 2. navedenega, kjer je plačati stranki za celo dodeljeno celico, ves oni prostor, ki ga bo posamezna tvrdka faktično zasedla, toraj ne samo oni prostor, ki ga bodo zavzemali edinele razstavnih predmeti. Za uporabo sten, ki omejujejo tvrdki dodeljeni prostor, ni plačati do višine 2 m nikake posebne odškodnine. Če bi pa katera tvrdka rabila samo stenski prostor, torej brez talnega, potem se zaračuna stenski kvadratni m po istih cenah kot talni.

Po možnosti se bo vsakemu prijavljencu dodelil tako velik prostor, kakor ga želi, vendar si sejmski urad pridržuje pravico v primeru potrebe prostor tudi zmanjšati. O tem, koliko prostora se je končno določilo, se vsaka stranka obvesti.

Najemnino za prostore je plačati do dneva otvoritve semnja pri sejmskem uradu.

Zgradba lastnih paviljonov.

Kdor namerava zgraditi svoj paviljon, mora poslati najdalj do 31. maja t. l. natančen načrt sejmskemu uradu. Iz načrta mora biti predvsem natančno razvidna fasada. Z zgradbo sme stranka pričeti šele takrat, ko se ji vrne od sejmskega urada potrjen načrt. Prostor, kjer naj bi stal paviljon, se določi sporazumno s stranko. V vsakem primeru pa mora stranka, ki postavi svoj paviljon, skleniti glede njegove postavitve, uporabe ter odstranitve s sejmskim uradom pisano pogodbo.

Stranke, ki bodo prodajale na semnju okrepčila.

S takimi strankami se sklene posebna najemna pogodba.

Dodelitev in menjava prostorov.

Zapovrstni red prostorov določi prijavljencem sejmski urad. Nobena stranka nima pravice dodeljenega prostora svojevoljno zamenjati z drugim. Istotako ne sme dajati nihče svojih prostorov proti odškodnini ali brezplačno v najem ali podnajem.

Priredba strankam odkazanih prostorov.

Posameznim strankam odkazani prostori se bodo oddali v najem popolnoma prazni. Eventualno potrebno opremo, kakor mize, stole, klopi, omare, police itd., na katerih name-rava stranka razložiti svoje predmete, si mora preskrbeti sama ali jih pa na njene stroške na željo preskrbi sejmski urad. Oprema mora biti primerno okusno izdelana. Sploh mora vsaka stranka v lastnem interesu skrbeti, da priredi svoj prostor kar najokusneje. V splošnem pa je radi priredbe prostorov vezan vsakdo na navodila, ki jih bodo dajali pooblaščen-ci sejmskega urada.

Posameznim strankam odkazane prostore sejmski urad oskrbi s tekočimi številkami. Razen tega preskrbi urad radi enotnosti za vsako stranko tudi tvrdkino nadpisno tablo. Te, iz močnega kartona izdelane table se bodo poračunile strankam po lastni ceni.

Čiščenje in poškodbe prostorov.

Prostori, kakor tudi razstavljeni predmeti morajo biti ves čas semnja čisti in snažni, za kar mora skrbeti vsak razstavljalce sam. Prostori se smejo snažiti samo pred 8. uro zjutraj ter po 18. uri zvečer. Snaženje prostorov med sejmskimi urami ni dovoljeno. Kdor bi uporabljal za snaženje svoje osobje, bo temu vstop v sejmske prostore prost le, če se pri sejmskem uradu primerno legitimira. Med sejmskimi urami takemu osobju vstop ni dovoljen.

Za vsako škodo, ki bi jo razstavljalce ali njegovo osobje napravilo na sejmskih zgradbah, predmetih in prostorih sploh, ki so last »Ljubljanskega velikega semnja«, ostane odgovoren razstavljalce osebno in s svojimi razstavljenimi predmeti. Napravljena škoda se bo precenila po strokovnjakih ter jo je povrniti v teku petih dni po zatvoritvi semnja, torej do 29. avgusta 1921. Dokler škoda ni povrnjena, pridržijo sejmski urad na strankino odgovornost in stroške vse njene razstavljene predmete.

Napeljava vodovoda in električne sile.

Kdor želi v svoj oddelek napeljavo vodovoda ali električne sile za razsvetljavo ali za pogon, mu izvrši to delo po možnosti sejmski urad na njegove stroške.

Dovoz in odvoz razstavnih predmetov.

Dovoz in odvoz kakor tudi izmotanje in vmotanje razstavnih predmetov gre na stroške razstavljalca in mora to oskrbeti sam, ali pa more to na željo oskrbeti na njegove stroške tudi sejmski urad.

Vse razstavne predmete je dostaviti na sejmski prostor do dne 8. avgusta 1921 na naslov sejmskega urada, do dne 10. avgusta 1921 pa mora vsaka stranka svoje prostore popolnoma urediti. Prazna ambalaža (zaboji itd.) se ne sme hraniti v sejmskih prostorih, ampak bo v to na raz-

polago proti majhni odškodnini poseben prostor pri sejmskem uradu.

Če bi katera stranka ne doposlala svojih razstavnih predmetov pravočasno, torej do 8. avgusta 1921, izgubi pravico na dodeljeni ji prostor brez vsake odškodnine, mora pa plačati celo najemnino. S prostorom razpolaga sejmski urad po svoji preudarnosti.

V teku petih dni po zaključitvi semnja morajo vse stranke svoje razstavne predmete odstraniti iz sejmskega prostora. Odvoz predmetov pa se sme izvršiti šele potem, ko je sejmski urad dal vsaki stranki pismeno dovoljenje v to, kar se zgodi brez ovire, če je stranka poravnala vse event. dolžne zneske.

Nobena tvrdka ne sme predmetov, ki jih ima razstavljeni, pa jih je prodala v teku semnja, odstraniti iz sejmskih prostorov. To pa seveda ne velja za one, ki razstavijo okrepčila, vendar samo s pogojem, da odprodano vsak dan zopet dopolnijo.

Zastraženje, zavarovanje in jamstvo za razstavljene predmete.

Vsi sejmski prostori bodo nepretrgoma po posebnih organih sejmskega urada, kakor tudi po javnih organih zastraženi. Vendar ne prevzame sejmski urad v nobenem pogledu nikake odgovornosti za katerikoli nastalo škodo. Priporočljivo je, da razstavljalet svoje predmete da zavaro-

vati kakor proti požaru, tako tudi proti tatvini. Na željo preskrbi to zavarovanje na stroške stranke tudi sejmski urad.

Istotako ne prevzame sejmski urad nikake odgovornosti za škodo, ki jo povzročijo nepričakovani dogodki.

Zastopstvo tvrdke in notranji red.

Vsaka tvrdka, ki se semnja udeleži z razstavnimi predmeti, naj ima po možnosti ves čas semnja v svojem oddelku lastnega zastopnika. Če ji tega ni mogoče, more svoje zastopstvo poveriti tudi kakemu drugi tvrdki, ki se udeleži semnja, vendar ji mora izdati v to pismeno pooblastilo.

Vsa navodila, tičoč se notranjega reda, bo dajal sejmski urad ter njegovi pooblaščenici. Tem navodilom se morajo stranke brezpogojno pokoriti. Če je bila katera stranka mnenja, da se ji je zgodila krivica, razsodi razsodišče, ki se sestavi iz enega zastopnika sejmskega urada, enega zastopnika prizadete stranke, kot predsednika pa določi tretjo osebo Trgovska in obrtniška zbornica. Proti izreku tega razsodišča ni nikake pritožbe in se mora stranka na vsak način ukloniti. Kdor bi tega ne storil, ga sme sejmski urad z njegovimi predmeti vred brez vsake odškodnine ali vrnitve najemuine na njegove stroške odstraniti iz sejmskega prostora.

Reklama.

Vsaka stranka naj se v najizdatnejši meri poslužuje reklame po le-

pakih, letakih itd. Glasno priporočanje svoje robe v sejmskih prostorih je prepovedano. V svrhu reklame sme vsaka stranka porabiti samo stene njej dodeljenega oddelka. Nikakor pa nimajo stranke pravice delati reklamo za tuja podjetja ali pa nalepljati ali sploh pritrdjevati svoje reklamne plakate po drugih sejmskih prostorih ali stenah sejmskih zgradb. To pravico ima samo sejmski urad, ki pritrdi lepake na željena mesta proti odškodnini. Izdal se bo poseben sejmski katalog, ki se bo v veliko tisoč iztisih oddajal obiskovalcem semnja. Razstavljalcem se v njihovem interesu priporoča, da se poslužijo inseriranja v tem katalogu. Prijave sprejema sejmski urad. Jugoslovenske tvrdke, katere se sicer semnja kot razstavljalci ne udeležijo, pa se hočejo posluževati reklame, morejo to izvršiti preko sejmskega urada.

Fotografiranje ali slikanje sejmskih prostorov sploh.

Vsako fotografiranje, risanje ali slikanje sejmskih zgradb, prostorov ali oddelkov posameznih tvrdk je brez dovoljenja sejmskega urada prepovedano.

Zaščita izumov.

Razstavljeni predmeti, ki bi bili še nezaščiteni izumi razstavljalca, so zaščiteni po tozadevnih predpisih.

Oficijalno glasilo semnja.

Kot oficijalno glasilo »Ljubljanskega velikega semnja« velja »Tr-

govski list« v Ljubljani. Ta list bo prinašal vsa nadaljna potrebna navodila in publikacije prireditve.

Dopisovanje.

Vse semenj zadevajoče dopisovanje je naslavljati izključno na naslov »Urad Ljubljanskega velikega semnja« v Ljubljani, Turjaški trg št. 6/II.

Ugodnosti.

Ukrenili so se koraki, da se dosežejo za obiskovalce in razstavljalce za 50 odstotkov znižane vožnje po vseh železnicah naše države. O uspehu se bo še poročalo.

Naročba stanovanja.

Na ljubljanskem glavnem kolidoru bo za časa semnja posloval odsek za nakazovanje stanovanj, ali prenočišč v privatnih hišah. Stanovanje se more naročiti tudi vnaprej pri sejmskem uradu, ki ga po možnosti preskrbi, navesti pa je natančno, za koliko noči in v katerih dneh se bo rabilo stanovanje. Za hotelska stanovanja je skrbeti posetniku samemu.

Zahtevki.

Katerikoli zahtevke, ki bi jih imeli razstavljalci napram uradu »Ljubljanskega velikega semnja«, je prijaviti sejmskemu uradu do 15. 9. 1921, sicer se smatrajo za zastarele.

Oglašajte v »Trgovskem Listu«.

Razširjajte Trgovski list!

Sprejema vloge na hranilne knjižice žiro in druge vloge po najugodnejših pogojih.

Jadranska banka

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Trst, Wien, Zadar, Zagreb.

Izvršuje vse bančne posle po najugodnejših pogojih.

Poslovne zveze z vsemi večimi kraji v tu- in inozemstvu.

TONE MALGAJ

stavbeni, pohištveni pleskar in ličar 16, 52-8 LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6. Zajamčeno predvojno blago za portale in prodajalne.

Prva jugoslovanska tovarna tehtnic

Ivan Rebek, Celje

dobavitelj državne in južne železnice v Jugoslaviji, se priporoča za mnogobrojna naročila. Cene zmerne, postrežba točna.

Firnež

dvakrat kuhan, najb. kakovosti in mirzo prešano laneno olje

po dnevnih, jako zmernih cenah nudi Zadruga olja in firneža

reg. z. z o. z.

Medvode, Slovenija.

Fr. Brumat

Ljubljana

Mestni trg št. 25, I. na tr.

Manufaktura in tkanine.

!!! Konkurenčne cene. !!!

118 52-16

I. C. MAYER
LJUBLJANA

MANUFAKTURA

EN GROS

EN DETAIL

Underwood

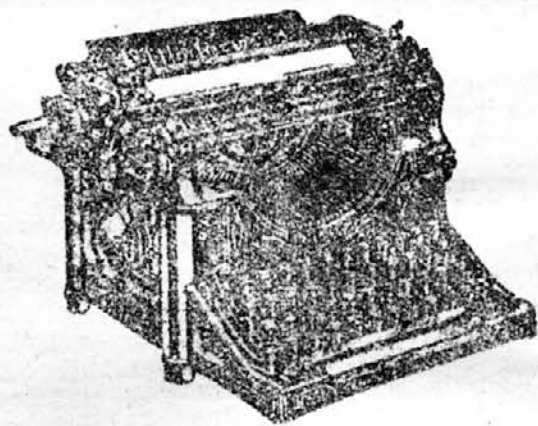
najboljši ameriški pisalni stroj sedanjosti

Opalograph

razmnoževalni aparat, razmnožuje strojno in ročno pisavo potom neizbrljive steklene plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: 15, 20-20

The Rex Co. Ljubljana. Gradišče 10. Moderno urejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

Tel. št. 261 in 413. - Brzjavni naslov: »Banka«, Ljubljana.

Delniška glavnica 50.000.000 K. -- Rezervni zakladi 45.000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka
LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2. se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

Prodaja srečke razredne loterije.